

Vastgesteld door het college d.d. 14 mei 2024

Eerste tussentijdse rapportage 2024

Gemeente Bernheze

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting	4
Beleid	6
Leefbare kernen	6
Gezonde zorgzame gemeente	6
Klimaatbestendig, biodivers en circulair	8
Duurzame landbouw en economie	9
Dienstverlening en sterke organisatie	13
Budgetten	15
Voorstel	17
Bijlagen	18
Post onvoorzien	19
Toelichting budgetten (financiële afwijkingen)	20
Leefbare kernen	20
Gezonde zorgzame gemeente	25
Klimaatbestendig, biodivers en circulair	28
Weerbare en veilige samenleving	28
Dienstverlening en sterke organisatie	30
Financiën	32

Inleiding

Met deze rapportage informeren wij uw raad over ontwikkelingen die te maken hebben met de uitvoering van de begroting over 2024 (terugkijkend op de verslagperiode tot en met maart en vooruitkijkend over het resterende deel van 2024). Wij geven een uiteenzetting van de belangrijkste ontwikkelingen bij de realisatie van de voornemens.

De begroting en ook deze rapportage wordt onderverdeeld in de volgende programma's

Programma 1: Leefbare kernen

Programma 2: Gezonde zorgzame gemeente

Programma 3: Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Programma 4: Duurzame landbouw en economie

Programma 5: Weerbare en veilige samenleving

Programma 6: Dienstverlening en sterke organisatie

Programma 7: Financiën

Ontwikkelingen, afwijkingen van het bestaande beleid en concernplan aan de orde op basis van bovengenoemde indeling.

De toelichting op de financiële afwijkingen ziet u terug in de toelichting Budgetten.

Samenvatting

In het kader van rechtmatigheid is het noodzakelijk dat afwijkingen op programmaniveau door uw raad worden geaccordeerd. Dit is ook een vereiste van onze provinciale toezichthouder om de mutaties per programma inzichtelijk te maken.

Programma	Budget 2024 na wijziging	Mutatie tussentijdse rapportage incidenteel	Mutatie tussentijdse rapportage structureel	Budget 2024 na wijziging tussentijdse rapportage
Programma 1: Leefbare kernen	11.630.059	-597.133	45.531	11.078.457
Programma 2: Gezonde zorgzame gemeente	32.755.493	-383.480	89.317	32.461.330
Programma 3: Klimaatbestendig, biodivers en circulair	619.288	-72.516	12.474	559.246
Programma 4: Duurzame landbouw en economie	469.286	0	9.100	478.386
Programma 5: Weerbare en veilige samenleving	3.454.352	57.959	-329	3.511.982
Programma 6: Dienstverlening en sterke organisatie	14.427.156	-3.903	-32.261	14.390.992
Programma 7: Financiën	-63.355.634	-563.247	-9.100	-63.927.981
Resultaat 1^e tussentijdse rapportage		-1.562.320	114.732	
Saldo		-1.447.588		
(+ = nadelig / - = voordelig)				

De eerste tussentijdse rapportage 2024 sluit op een voordelig resultaat van €1.447.588,-. Het resultaat bestaat uit een incidenteel voordeel van € 1.562.320,- en een structureel nadeel van € 114.732,-. Het saldo van de 1^e tussentijdse rapportage voegen we toe aan de reserve nog nader te bestemmen. Het structurele nadeel nemen we mee in de begroting 2025.

Belangrijke financiële bijstellingen zijn (V=voordeel, N=nadeel):

- Ruil gemeentelijke percelen € 312.113 (V)
- Nieuwe Omgevingswet € 206.000 (N)
- Verkoop Dorpshuis Nistelrode € 358.113 (V)
- Aanbesteding hulpmiddelen 186.133 (V)
- Kosten Sociale Zaken 158.559 (V)
- Voorlopige aanslag Vennootschapsbelasting 2024 401.240 (N)
- Uitkosten september- decembercirculaire 1.028.366 (V)
- Renteomslagberekening 881.067 (V)
- Opbrengsten OZB € 224.939 (N)

Beleid

Leefbare kernen

Implementatie Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De twee belangrijkste producten (instrumenten) die wij moeten opstellen zijn de omgevingsvisie en het omgevingsplan.

De omgevingsvisie is op 7 maart 2024 vastgesteld. Dit was enkele maanden later dan eerder voorzien waardoor extra personele kosten zijn gemaakt in het 1^e kwartaal 2024.

Vanaf 1 januari 2024 vormen alle bestemmingsplannen het omgevingsplan. Dit moet uiterlijk 31-12-2031 omgezet worden naar een 'omgevingsplan nieuwe stijl'.

Vanwege krapte op de arbeidsmarkt is het in het eerste kwartaal niet gelukt om hiervoor de benodigde capaciteit vrij te maken / in te huren, waardoor de werkzaamheden en de kosten van inzet verschuiven naar 2024.

We verwachten dat de benodigde extra personele kosten in 2024 voor de omgevingsvisie gecompenseerd worden door de onderschrijding voor het omgevingsplan. Daarnaast gaan we ervanuit dat het restant bedrag van 2023 wordt overgeheveld naar 2024. Met de overheveling en de onderschrijding van de budgetten voor het omgevingsplan is de verwachting dat we in 2024 voldoende budget hebben.

Gezonde zorgzame gemeente

Trajecten passend onderwijs (PAST) / STAP

PAST is een kortdurende intensieve ondersteuning op maat van een leerling in het voortgezet onderwijs die dreigt uit te vallen vanwege een hulpvraag, maar waarbij er wel mogelijkheden zijn voor de terugkeer naar school. We hebben PAST 2021, in samenwerking met het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en regiogemeenten Oss, Maashorst en Meierijstad ingezet.

Dit is in 2023 gestopt omdat de duur van het traject niet meer voldeed aan de eisen van het ministerie (traject duurder langer dan was toegestaan). We zien echter wel dat vanuit het onderwijs meer vragen komen voor het ondersteunen van leerlingen met een hulpvraag op de school om te voorkomen dat deze leerlingen uitvallen. In het 2e kwartaal van 2024 hebben we samen met betrokken partijen gekeken naar een alternatieve inzet van de middelen.

Onderwijs anderstalige leerlingen

De huidige capaciteit van de taalklassen in het basis- en voortgezet onderwijs is niet voldoende om anderstalige leerlingen taalonderwijs te bieden. Hiermee krijgen deze leerlingen geen gelijke kansen in het onderwijs.

We zijn in gesprek met de schoolbesturen en regiogemeenten om te kijken hoe we voldoende taalonderwijs kunnen bieden. De stand van zaken:

Voor de basisschoolleerlingen is in mei 2024 een tweede taalklas ingericht, naast de taalbrigade. Hiermee verwachten we voor 2024 te voorzien in voldoende taalonderwijs. Voor 2025 en verdere jaren is onze inschatting nu dat een 3e taalklas het meest optimaal is.

Voor de leerlingen van het voortgezet onderwijs is in Q2 2024 samen met regiogemeenten en de schoolbesturen gekeken naar mogelijke uitbreiding van de capaciteit van het taalonderwijs.

Maatschappelijke ervaringstijd project

In het bestuursprogramma 2022-2026 is opgenomen dat ONS welzijn inzet op een tweejarig pilot Maatschappelijke Ervaringstijd (MET) in de periode april 2022-april 2024. MET richt zich op kwetsbare jongeren, om ze een kans te geven zich verder te ontwikkelen en maatschappelijk actief te zijn. De evaluatie leert dat MET een meerwaarde heeft omdat jongeren zien dat ze door maatschappelijk actief te zijn, bijdragen voor anderen. En zij groeien in het nemen en dragen van verantwoordelijkheid. Omdat MET veel tijd vraagt o.a. voor de jongerenwerkers en ook een aanvulling is op bestaande instrumenten die jongerenwerk al inzet, pakt ONS welzijn in 2024 geen nieuwe MET trajecten meer op en rond lopende trajecten af. In de integrale afweging bij de begroting 2025-2028 nemen we de structurele kostenpost MET t.w.v. € 7.500,- op, om zo deze blijvend aan te kunnen bieden aan jongeren in Bernheze.

Personeelstekort jeugdconsulenten ONS welzijn

ONS Welzijn heeft januari 2024 aangegeven dat zij zich niet aan de opdracht jeugd kan houden door personeelsgebrek bij de jeugdprofessionals. ONS welzijn verwachtte in mei 2024 weer formatief op orde te zijn door te investeren in formatie-uitbreiding (inhuur en vast) om werkdruk bij jeugdprofessionals te verlagen en wachtlijst van jeugd te verminderen. Om de jeugdprofessionals te laten focussen op de ondersteuning van jongeren is in gezamenlijkheid (gemeente Bernheze en ONS Welzijn) besloten dat tot en met mei 2024 geen extra activiteiten, zoals opleiding en overleg, voor de jeugdprofessionals werden ingepland. Hierdoor lopen twee projecten: Integrale aanpak voor kwetsbare jongeren 16 – 27 en de implementatie van Aanpak Voorkomen Escalatie vertraging op.

Opvang Oekraïne en Verlenging Crisisnoodopvang (CNO)

De taakstelling voor het huisvesten en opvangen van Oekraïense vluchtelingen wordt hoger. We groeien van een taakstelling van 173 Oekraïners in 2023 naar 231 per 1 januari 2025. Ook zien we dat er met name bij de CNO sprake is van meer problematiek en toenemende onrust bij de inwoners.

De opvang wordt bekostigd uit rijksmiddelen. Ook inzet voor zorgcoördinatie door ONS welzijn wordt betaald met inzet van rijksmiddelen. We verwachten wel dat er een toenemend beroep wordt gedaan op tweede lijns-/specialistische zorg door de toename van problemen. Hierdoor ontstaat er een hoger beroep en druk op de ondersteuningsmogelijkheden en druk op consultants/Wegwijzer (hogere wachttijden).

Bij de tweede tussentijdse rapportage 2024 hebben wij meer zicht op de ontwikkeling van de kosten.

Inkomenstoets bij Wmo Hulp bij het huishouden

Per 1 januari 2024 is de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Bernheze 2024 in werking getreden. Daarnaast zijn de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning gemeente Bernheze 2024 in werking getreden. Via de nadere regels is lokaal de ruimte gecreëerd een inkomenstoets toe te passen in geval van een Wmo-aanvraag voor Hulp bij Huishouden. Dit vooruitlopend op de landelijke herinvoering per 2026 van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage (ter vervanging van het zgn. abonnementstarief). Het toepassen van deze inkomenstoets is per april 2024 teruggedraaid. Dit mede vanwege recent door de Centrale Raad van Beroep (CRvB / hoogste rechterlijke instantie) gedane uitspraken.

In de begroting 2024 hielden we nog geen rekening met deze inkomenstoets en het terugdraaien heeft dan ook geen financiële consequenties.

Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Voortgang toezicht energiebesparing bij bedrijven

Energierellevante bedrijven

Er geldt voor bedrijven een plicht om energie te besparen. Dat geldt voor een verbruik van meer dan 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ gas. Vanaf dat verbruik is het verplicht om energiebesparende maatregelen te treffen die zich binnen vijf jaar na de investering terugverdienen.

In 2023 heeft de Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN) in de gemeente Bernheze 54 controles uitgevoerd op de energiebesparingsplicht. Met het uitvoeren van alle opgelegde besparende maatregelen in Bernheze, is er een besparingspotentieel van ca. 460.000 kWh elektriciteit en 51.000 m³ aardgas.

Deze besparing is vergelijkbaar met het energieverbruik van 72 huishoudens en voorkomt de uitstoot van 262 ton CO₂. De bedrijven die in Bernheze zijn bezocht, besparen met de te treffen maatregelen gemiddeld 4,3% op hun energieverbruik.

De opdracht voor energietoezicht wordt in 2024 voortgezet.

Kantoren

Sinds 1 januari 2023 geldt voor kantoren de verplichting energielabel C of beter te hebben. Deze verplichting staat in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). In 2023 zijn binnen de gemeente Bernheze de 31 kantoren aangeschreven die vermoedelijk onder de label-C verplichting vielen, maar daar nog niet aan voldeden. Op 31 december 2023 hadden 22 van de betreffende kantoren een label geregistreerd of aangetoond dat zij geen label-C verplichting hebben. Bij 9 kantoren loopt de procedure door naar 2024. In 2024 wordt naar verwachting het label-C project voor 2024 afgerond.

Duurzame landbouw en economie

Bedrijventerrein Heesch-West

Het bestemmingsplan Heesch West is door de gemeenteraad vastgesteld. Tegen dit vaststellingsbesluit zijn door diverse partijen beroep aangetekend bij de Raad van State. Inmiddels is het verweer tegen het beroep ingediend. De Raad van State heeft hierop haar adviesdienst STAB ingeschakeld. STAB heeft op verzoek van de Raad van State vragen gesteld. Deze worden in overleg met STAB beantwoord. De bijgestelde verwachting is dat de Raad van State in de 2e helft van 2024 een zittingsdatum zal plannen. Mogelijk volgt een uitspraak nog dit jaar. Een en ander is onder voorbehoud omdat de doorlooptijden bij de Raad van State moeilijk in te schatten is.

De GR Heesch West neemt de verdere voorbereiding ter hand om gereed te zijn voor het bouwrijp maken en de uitgifte van kavels zodra er een onherroepelijk bestemmingsplan is.

Juridische procedures De Wildhorst

Op dit moment heeft de gemeente enkel nog procedures lopen met Tedeca / Jusoma. O 21 mei 2024 wordt arrest van het Hof verwacht inzake de procedure over de canonbetalingen 2020/2021. Deze bedragen zijn al wel betaald. De canon van 2022 is eveneens betaald. De canon van 2023 is nog niet betaald, omdat Tedeca de uitkomst van de hertaxatie wil afwachten.

De gemeente is op basis van de gesloten erfpachtovereenkomsten gehouden om iedere 15 jaar de grondwaarde (en dus de canon) te herzien. Het jaar waarin deze herziening diende plaats te vinden was 2023. Deze taxatie loopt sinds mei 2022. Gelet op een onduidelijkheid in het bestemmingsplan duurt dit langer dan verwacht. Wij stellen alles in het werk om de taxatie binnen afzienbare tijd af te ronden.

Herontwikkeling De Wildhorst

In 2024 werken we verder aan de haalbaarheidsstudie met onze samenwerkingspartner. Medio 2024 verwachten we een conclusie te kunnen trekken of de haalbaarheidsstudie een vervolg krijgt. We verwachten dat we de raad in het 3e kwartaal van 2024 kunnen informeren wat de haalbaarheidsstudie heeft opgeleverd. Onder meer komt dan aan de orde:

- Welke transformatiekansen zien we en hoe sluit dat aan op de door raad vastgestelde toekomstvisie?
- Wie heeft welke rol bij deze transformatie?
- Welke (financiële) inzet wordt er van de gemeente gevraagd?
- Op welke wijze worden de huidige gebruikers van de Wildhorst in de transformatie ingepast?

Woningbouw

1. Achterstaat – Delst (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van 14 woningen.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 7 december 2023 tot 17 januari 2024 ter inzage gelegen.

Hierop is 1 zienswijze ontvangen. De zienswijze geeft geen aanleiding tot het

aanpassen/aanvullen van het bestemmingsplan. Het college heeft 26 maart 2024 besloten om het ongewijzigde bestemmingsplan voor te leggen aan de Raad ter vaststelling. Uw raad heeft hierover 23 mei 2024 besloten.

2. Herstructurering d'n Berg (Heesch)

Het project bestaat uit het realiseren van 72 sociale huurwoningen door Mooiland.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 21 december 2023 tot 31 januari 2024 ter inzage gelegen.

Hierop zijn 8 zienswijzen ontvangen. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een Nota van Zienswijzen. Uw raad gaat hierover 4 juli 2024 beslissen.

3. Kamersche Hoef (Heeswijk-Dinther)

Het project bestaat uit het realiseren van 143 woningen.

Het ontwerp bestemmingsplan heeft van 24 augustus 2023 4 oktober 2023 ter inzage gelegen.

Hierop zijn 4 zienswijzen ontvangen. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een Nota van Zienswijzen. Vaststelling van het bestemmingsplan is voorzien na de zomervakantie 2024, waarbij de voorwaarde geldt dat er pas gebouwd kan worden na Heeswijkse Akkers. Dit in verband met de te realiseren ontsluitingsweg. Tegen het plan Heeswijkse Akkers is beroep ingesteld. We wachten op een zittingsdatum bij de Raad van State.

4. Nobisweg-Koffiestraat (Heeswijk-Dinther)

Het project bestaat uit 208 woningen.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 21 december 2023 tot 31 januari 2024 ter inzage gelegen.

Hierop zijn 16 zienswijzen ontvangen. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een Nota van

Zienswijzen. De zienswijzen gaan voornamelijk over de verkeerssituatie. Er worden extra tellingen

en onderzoeken uitgevoerd. Het bestemmingsplan zal op 26 september 2024 worden voorgelegd aan de Raad ter vaststelling.

5. Oude Torenweg (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van 5 sociale huurwoningen door Mooiland.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 12 oktober 2023 tot 22 november 2023 ter inzage gelegen. Hierop zijn 6 zienswijzen ontvangen. De zienswijzen geven aanleiding tot het aanpassen/aanvullen van het bestemmingsplan. Er is aanvullend akoestisch onderzoek uitgevoerd. Dit is verwerkt in de toelichting, regels en verbeelding.

Het college heeft 2 april 2024 besloten om het gewijzigde bestemmingsplan voor te leggen aan de Raad ter vaststelling. Uw raad heeft hierover 23 mei 2024 besloten.

6. Weijen West fase 1 (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van ongeveer 27 woningen waarvan 30% sociale huurwoningen door Mooiland.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 2 november 2023 tot 13 december 2023 ter inzage gelegen. Hierop zijn 3 zienswijzen ontvangen. Deze geven aanleiding tot het gedeeltelijk aanpassen van het bestemmingsplan.

Het college heeft 26 maart 2024 besloten om het gewijzigde bestemmingsplan voor te leggen aan de Raad ter vaststelling. Uw raad heeft hierover 23 mei 2024 besloten.

7. Heeswijkse Akkers (Heeswijk-Dinther)

Het bestemmingsplan is 6 oktober 2022 vastgesteld door de raad. Tijdens de beroepstermijn is er door twee partijen beroep ingesteld. De beroepsgronden zijn bekend. We zijn afwachting van een zittingsdatum bij de Raad van State. Naar verwachting zal de zitting pas in 2025 plaatsvinden. De uitspraak verwachten we eind 2025 / begin 2026.

Na het vaststellen van het bestemmingsplan is de onteigeningsprocedure opgestart. Momenteel lopen de onderhandelingen nog met de eigenaar van Hoofdstraat 120 om gronden voor de nieuwe ontsluitingsweg te verwerven.

Het bouwrijp maken van fase 1 is medio april afgerond. Naar verwachting kan medio zomer gestart worden met bouwrijp maken van fase 2. Het uitgifteproces kan pas worden opgestart nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is.

8. De Bunders (Heesch)

Het project bestaat uit het realiseren van ruim 300 woningen. In de uitwerking wordt rekening gehouden met alternatieve woonvormen, zoals een woon-zorgcomplex, CPO-zelfbouw en tiny-houses. De realisatie van een school is uit het programma geschrapt.

Medio februari 2024 is de omgeving geïnformeerd middels een nieuwsbrief over de stand van zaken. Eind mei 2024 wordt een ontwerp wijziging van het omgevingsplan ter visie gelegd. Daaraan voorafgaand zal half mei nog een informatiebijeenkomst voor de omwonende worden

georganiseerd. De planning is om in de raadsvergadering van 31 oktober de wijziging van het omgevingsplan ter vaststelling aan te bieden aan uw raad.

9. Weijen-West fase 2 t/m 5 (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van 200 tot 250 woningen.

Naar aanleiding van de resultaten van het verkeerskundig onderzoek voor Nistelrode wordt momenteel een SWOT-analyse uitgevoerd met het oog op besluitvorming ten aanzien van een oplossing voor de mobiliteit. Deze oplossing wordt rondom de zomer van dit jaar verwacht, op basis waarvan de ontsluiting van het plan Weijen-West Fase 2 t/m 5 vorm zal worden gegeven. Dit zorgt voor een extra vertraging van hetgeen gemeld in de vorige rapportage. Zodra de resultaten van de SWOT analyse bekend zijn kan de projectplanning verder uitgewerkt worden.

10. Rietkant (Vorstenbosch)

Op basis van de regionale afstemming mogen maar een beperkt aantal woningbouwprojecten worden toegevoegd aan de kern Vorstenbosch. Een aantal andere projecten zijn al verder in de ontwikkeling en hebben daarom een hogere prioriteit mee gekregen. De ontwikkeling van deze locatie wordt daarom nu niet opgepakt.

11. Oude Veghelsedijk (Vorstenbosch)

Het project bestaat uit het realiseren van 32 woningen

De ontwikkeling van deze woningbouwlocatie betreft één van de eerste gemeentelijke plannen onder de omgevingswet. Dit brengt met zich mee dat het proces meer doorlooptijd vraagt dan eerder verwacht.

De vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan zal daarom doorschuiven naar 2025.

12. Molenhoeven 3 (Loosbroek)

Het project bestaat uit het realiseren van 55 woningen.

Dit betreft toekomstige woningbouwlocatie aan de Hanenbergsestraat. Momenteel wordt gepoogd een oplossing te vinden zodat de twee milieucirkels die over het te ontwikkelen plangebied liggen opgeheven worden.

Vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan zal plaatsvinden in 2025.

13. Flexwoningen (Schoonstraat Heesch en Zwarte Molen Zuid Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van 29 flexwoningen in Heesch en 40 in Nistelrode.

Uw raad heeft eerder in juli 2023 besloten dat voor deze locatie geen verklaring van geen bedenkingen noodzakelijk is. Een en ander op basis van het uitgangspunt dat de procedure nog onder de Wro zou kunnen worden afgehandeld. Dit bleek gezien de duur van de onderhandelingen met onze samenwerkingspartner in beide projecten niet haalbaar. Op dit moment wordt een procedure voor een BOPA met tijdelijk karakter opgestart.

Realisatie van de woningen aan de schoonstraat is nu voorzien voor eind 1ste kwartaal 2025 en voor de Zwarte Molen Zuid in het 2de kwartaal van 2025.

Dienstverlening en sterke organisatie

Programma dienstverlening

Op 16 maart 2023 heeft uw Raad het Programma Dienstverlening vastgesteld. Elke dag zijn we bezig om onze dienstverlening beetje bij beetje te verbeteren. We verbeteren onze digitale informatievoorziening en zetten procesoptimalisatie in om met onze processen aan de slag te gaan. Met daarbij de inwoner als uitgangspunt. We monitoren en meten hoe onze dienstverlening ervaren wordt en nemen dit weer mee als input om continu te verbeteren.

In 2024 leggen we de focus op:

- Inzet op inzicht in ervaren dienstverlening; We gaan onder de noemer 'meten is weten' verder met het monitoren wat de inwoner van onze dienstverlening vindt. Dit doen wij op dit moment al op vele manieren (oa. burgerpeiling, cliëntervaringsonderzoek WMO, tevredenheid op de website). Dit jaar gaan we dit uitbreiden met onder andere: het meten van de ervaringen van inwoners na een bezoek van ons gemeentehuis, het meten van de ervaringen na telefonisch contact; het meten na een intake-/ omgevingstafel. De input die we uit deze metingen halen gebruiken wij om de behaalde successen te vieren en om de dienstverlening verder te verbeteren.
- Doorontwikkeling procesoptimalisatie; Gewoon Goed Geregelde Dienstverlening kan niet zonder te kijken naar hoe onze processen zijn ingericht. Dit jaar heeft de eerste groep collega's hun opleiding in het continu verbeteren van processen met de Lean-methodiek afgerond. Op deze manier zijn we in de praktijk aan de slag met het continu verbeteren en maken we het een manier van werken. Dit jaar gaan we verder met het opleiden van collega's in de verbetermethodiek en gaan we samen met Team IV procesmanagement en continue verbeteren een vaste plaats in de organisatie geven.
- Doorontwikkeling digitale dienstverlening;
  - Website: We werken aan verbetering van onze website, beter vindbare up-to-date informatie. En we zorgen dat de digitale toegankelijkheid gewoon goed geregeld is. We houden bij online bereikbaarheid rekening mee dat niet iedereen digitaal vaardig is. We bieden daarom altijd verschillende contactmogelijkheden, waarbij de voorkeuren en behoeften van de inwoners centraal staan. We gaan de verbeteringen van website met behulp van een inwonerspanel testen.
  - Portalen: We gaan meer werken met digitale contactformulieren. Hiermee zorgen we dat een vraag sneller op de juiste plek binnen de organisatie terecht komt. Bij de ontwikkeling van de formulieren staan gebruiksgemak en informatieveiligheid voorop. De digitale formulieren gaan de losse e-mailadressen van de gemeente grotendeels vervangen.

Dienstverlening is van ons allemaal en we zetten dit jaar in op nog meer betrokkenheid intern en extern. De betrokkenheid is onderdeel aan het worden van ons organisatie DNA. Steeds meer collega's zijn betrokken bij de uitvoering van projecten die vanuit het programma gefaciliteerd

worden. Ook hebben we extra aandacht voor de interne en externe communicatie rondom de verbeteringen van onze dienstverlening. En we zijn begonnen met het intern en extern ophalen van punten waarop we onze dienstverlening verder kunnen verbeteren.

Budgetten

	Mutaties	
	Incidenteel	Structureel
Programma Leefbare kernen		
Bijstelling bijdrage ODBN agv 1 ^e BW 2024	-26.222	
Ruil gemeentelijke percelen	-312.113	
Projectkosten ongeregistreerd grondgebruik	80.000	
Opbrengsten grondverkoop	-80.000	
Leges agv nieuwe Omgevingswet	206.000	
Onderzoek onderhoud valondergrond	26.750	
Bijstellen budgetten bouwgrondexploitatie	-465.802	
Toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen	417.185	
Toevoegen aan de reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering	6.117	
Toevoegen aan reserve compensatiefonds groen	42.500	
Kermissen – reinigen, beveiligen, bordenplan, lichtmasten	45.275	
Verkoop Dorpshuis Nistelrode	-341.672	-16.441
Kosten accommodatiebeheer		42.429
Programma Gezonde zorgzame gemeente		
Budget jeugdzorg	1.280.899	
Dekking uit reserve Transitie	-1.280.899	
Aanbesteding hulpmiddelen	-186.133	
Kosten sociale zaken	-158.559	
Alsnog indexeren subsidies vrijwilligersorganisaties	23.598	
Compensatie energielasten non-profitorganisaties	150.000	
Dekking uit reserve nog nader te bestemmen	-150.000	
Bijdrage centrumgemeente Oss voor beschermd wonen	-983.571	
Bestemmen middelen voor beschermd wonen	983.571	
Bovenmatige index professionele instellingen Muzelinck/bibliotheek		41.976
Aanvullende incidentele subsidie bibliotheek voor 2024 en 2025		36.589
Programma Klimaatbestendig, bio-divers en circulair		
Bijstellen budgetten afval	32.303	-97.875
Toevoegen aan de reserve afvalstoffenheffing	-32.303	97.875

	Mutaties	
Programma Weerbare en veilige samenleving		
Implementatie brabantse norm weerbare overheid	105.000	
Subsidie implementatie brabantse norm	-105.000	
Personele inzet Bibob beleid	20.000	
Kostenstijging HoKaZo	20.764	
Programma Dienstverlening en sterke organisatie		
Stijging opbrengsten leges reisdocumenten		-40.000
Kosten waardeoverdracht pensioen voormalig personeel	37.788	
Vormen voorziening Regeling vervroegd uittreden (RVU)	83.970	
Ophoging knelpuntenpot	50.000	
Ophoging budget werving en selectie	50.000	
Kosten installatie nieuwe burgemeester	25.000	
Narrowcasting	10.700	
Programma Financiën		
Voorlopige aanslag Vennootschapsbelasting (VPB) 2024	401.240	
Uitkomsten september- decembercirculaire gemeentefonds	-1.028.366	
Renteomslag berekening	-881.067	
Opbrengsten belastingen OZB	224.939	
Opbrengsten belastingen Rioolrecht	77.636	
Dekken uit de voorziening riolering	-77.636	
Toeristenbelasting	-52.000	
Wijziging bijdrage BSOB	35.322	
Kleinere mutaties	162.466	50.179
Subtotaal	-1.562.320	114.732
Totaal (+ = nadeel / - = voordeel)	-1.447.588	

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. De eerste tussentijdse rapportage 2024 vast te stellen en;
  - a. Het saldo van de eerste tussentijdse rapportage vast te stellen op € 1.447.588,- voordelig;
  - b. Dit voordeel van € 1.447.588 toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen;
  - c. Het structureel nadeel van € 114.732,- te verwerken in de begroting 2025;
2. De volgende budgettaire wijzigingen vast te stellen:
  - a. Het afsluiten van een zestal kredieten;
3. De volgende mutaties op reserves vast te stellen:
  - a. Winstneming grondexploitatie € 417.185 toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen;
  - b. Uit de grondexploitatie een bedrag van € 6.117 toe te voegen aan de reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering;
  - c. Uit de grondexploitatie een bedrag van € 42.500 toe te voegen aan de reserve compensatiefonds groen;
  - d. Compensatie energielasten non-profit instellingen € 150.000 dekken uit de reserve nog te bestemmen;
  - e. Kosten Jeugdzorg € 1.280.899 dekken uit de reserve Transitie;
  - f. Lagere kosten afvalinzameling € 66.303 toe te voegen aan de reserve afvalstoffenheffing.

Bijlagen

Post onvoorzien

Stand van de post onvoorziene uitgaven 2024 (2 april)

Beschikbaar budget in de primitieve begroting 2023				94.472
Datum besluit raad/college	Omschrijving		Mutatie	Stand na wijziging
C 12-12-2023	Subsidieovereenkomsten Schuldhulpmaatje, Stg Leergeld, Jeugdfonds sport en Voedselbank		-10.357,00	104.829,00
C 23-01-2024	Ontwikkelingen Nistelrode verkeersonderzoek adviesbureau Kragten (SWOT-analyse)		25.000,00	79.829,00
C 06-02-2024	Financiële bijdrage werkbudget duurzame verstedelijking		7.500,00	72.329,00
C 04-03-2024	Onderzoek forfait toeristenbelasting		6.500,00	65.829,00
C 02-04-2024	Bijdrage onderzoek bereikbaarheid kleine kernen NO Brabant		17.988,00	47.841,00

Financiële verordening gemeente Bernheze 2020 – Artikel 5 lid 7

Autorisatie begroting en investeringskredieten

Het college kan zonder voorafgaande toestemming van de raad beschikken over de post onvoorzien zoals die is opgenomen in de programmabegroting van het lopende jaar onder de volgende voorwaarden:

- De beschikking over de post onvoorzien mag uitsluitend betrekking hebben op uitgaven die onvoorzienbaar, onuitstelbaar of onvermijdbaar (de zogenaamde 3 O's) zijn.
- Mutaties van eenmalige of structurele lasten of baten, niet zijnde mutaties voortvloeiende uit investeringskredieten, tot en met € 25.000,-.
- Mutaties van geautoriseerde investeringskredieten tot 10% van het investeringsbedrag met een maximum tot € 100.000,-.
- Voordelen welke niet zijn geraamd worden toegevoegd aan de post onvoorzien.
- Het college doet zonder voorafgaande toestemming van de raad ten laste van de post onvoorzien geen uitgaven waarvan bekend is of verondersteld mag worden dat daaromtrent belangrijke politieke gevoeligheid bestaat.
- Indien aanwending van de post onvoorzien structurele financiële consequenties tot gevolg heeft worden deze consequenties in de eerst volgende kadernota en/of begroting opgenomen als een onomkeerbaar besluit.

Toelichting budgetten (financiële afwijkingen)

Leefbare kernen

Bijstelling bijdrage ODBN als gevolg van werkprogramma 2024 en 1e BW (BegrotingsWijziging) ODBN

Eind 2023 zijn met de ODBN afspraken gemaakt over de af te nemen uren in 2024, passend binnen de begroting van de ODBN en Bernheze. Op 30 januari 2024 heeft het college besloten in te stemmen met het Werkprogramma 2024 voor de ODBN.

De benodigde uren voor grondexploitatie stijgen fors. Door de afname van uren op andere taken hebben we per saldo met een hogere uurafname van circa 300 uur met de ODBN afgesproken.

De kosten van grondexploitatie verhalen wij op initiatiefnemers. Doordat meer uren worden toegerekend aan de grondexploitatie, kunnen meer kosten verhaald worden. Dit betekent een bijstelling in uurafname bij de ODBN een voordeel van € 26.222,-.

Consequentie

Bijstellen van de bijdragen aan de ODBN en de verdeling naar de diverse taakvelden, waardoor per saldo een incidenteel voordeel ontstaat van € 26.222,-.

Beheer en verkoop gronden

We ruilen twee gemeentelijke percelen aan de Loosbroeksestraat in Heesch met een perceel aan de Loosbroekseweg in Nistelrode. Daardoor creëren we groter aaneengesloten gemeentelijke perceel, waardoor toekomstige ontwikkelingen eenvoudiger tot stand kunnen komen. Omdat de gemeentelijke percelen geen boekwaarde hadden realiseren we een (administratieve) boekwinst van € 312.113.

Consequentie

Voordeel bij ruil gemeentelijke percelen van incidenteel € 312.113.

Ongeregistreerd grondgebruik/reststroken

Het project ongeregistreerd grondgebruik en verkoop reststroken loopt nog steeds. We zijn inmiddels gestart met de laatste kern: Vorstenbosch. Daarnaast zijn we bezig om de complexe gevallen die langer duren en meer inzet vragen af te ronden. Het uitgangspunt van dit project is dat het budgetneutraal verloopt. Dat wil zeggen dat de opbrengsten van de grondverkoppen circa € 80.000 in ieder geval de projectkosten van circa € 80.000 dekken.

Consequentie

Zowel lasten en baten bij grondgebruik/reststroken verhogen met € 80.000.

Leges Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De producten die vanuit het vergunningverlening (lees ook: informatieplicht, meldingen en voorfase) geleverd worden, zijn daardoor veranderd. Dit heeft financiële consequenties.

In 2024 hebben we van de circa € 1.7 miljoen aan lasten voor activiteiten onder de nieuwe omgevingswet. Van deze lasten kunnen we maar voor € 1.500.000 toerekenen aan activiteiten waar wij ook leges voor kunnen vragen en ook doen. Wij blijven dus met “een gat zitten” van € 206.000. Er zijn voor 2024 (incidenteel) minder toerekenbare kosten (€ 206.000 conform belasting- en legesverordening 2024 raad 14 december 2023) dan onder de vorige wetgeving (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Er zijn meer niet-toerekenbare kosten. Dit is als volgt te verklaren:

- De introductie van de Omgevingswet heeft geleid tot herinrichting van de werkprocessen voor vergunningverlening. Dit komt doordat de procedures zijn gewijzigd. Zo is bijvoorbeeld de kleine buitenplanse afwijking (voorheen bekend als de kruimelgevallenregeling) komen te vervallen. Daarnaast is de reikwijdte voor het toepassen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) ten opzichte van een wijziging in het omgevingsplan vergroot. Hierdoor lijkt de omgevingsplanprocedure overbodig te zijn geworden, en wordt verwacht dat veel plannen nu via een BOPA worden afgehandeld. Bovendien moet een BOPA nu op basis van een GoFlo-principe (evenwichtige toedeling van functies aan locaties) over een breder aspect worden beoordeeld. Een GoFlo-document biedt een gedegen analyse van de effecten van een voorgenomen project op de omgeving en helpt bij het beoordelen van de haalbaarheid en duurzaamheid van het plan. Het inrichten van de werkprocessen met verwijzing naar het eerst voeren van een vooroverleg is nodig om de nieuwe producten te kunnen leveren.
- De toepasbare regels, waarbij de vergunningsvrije regels als bruidschat zijn opgenomen, zijn nog niet volledig verwerkt op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Deze toepasbare regels moeten een initiatiefnemer een volledig en begrijpelijk beeld geven over de geldende wet- en regelgeving op een locatie. Tot er een definitief omgevingsplan is (uiterlijk 2031), leidt dit tot een toename aan vragen om informatie en vergunningcheck verzoeken.
- Onder de Omgevingswet zijn meer activiteiten toegevoegd die vallen onder de informatieplicht en meldingsplicht. Dit geldt met name voor activiteiten die niet onder de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) vallen. Concreet gaat het om het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) voor gevolgklasse 1 (verbouw) en gevolgklasse 2 en 3. Voor deze activiteiten mogen geen leges worden geheven. Informatieplichten en meldingen moeten door het bevoegd gezag worden afgehandeld.

- De inschatting voor de opbrengsten door leges is aan de voorzichtige kant gemaakt. Er wordt verwacht dat er de eerste periode naar verhouding veel uren besteed worden aan de producten, omdat de medewerkers zich de Omgevingswet nog verder eigen moeten maken. Om de nieuwe producten te leveren, is het opdoen van ervaring met de Omgevingswet nodig.

De organisatie zet stappen in de werkzaamheden in de nieuwe Omgevingswet. Daarnaast is het ook voor burgers nog zoeken naar de juiste weg binnen deze nieuwe wet. Op dit moment constateren wij dat de opbrengsten door leges (gebaseerd op aannames nieuwe omgevingswet) achterblijven bij de ramingen. Van de afgeronde zaken in het eerste kwartaal zijn de verschuldigde leges als volgt:

• Aanvraag beschikking behandelen (Wabo)	ca. € 350.000,-
• Aanvraag beschikking behandelen (Omgevingswet)	ca. € 4.500,-
• Vooroverleg voeren	ca. € 25.000

Door gebrek aan ervaring met het werken onder de Omgevingswet kunnen wij op dit moment nog geen inschatting maken wat de omvang van het tekort zal zijn. Wij blijven dit monitoren en komen hier bij de 2e tussentijdse rapportage op terug.

Voor de nieuwe producten moeten nog inschattingen voor jaaraantallen en kengetallen per product ontwikkeld worden. Hier gaan we de eerste twee jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet mee aan de slag. We evalueren in en na deze periode of de ingeschatte leges voor de nieuwe producten bijgesteld moeten worden, om zo de toerekenbare kosten en de legesopbrengsten verder in overeenstemming te brengen. Daarnaast moet bekeken worden hoe risicogericht en efficiënt producten geleverd kunnen worden, waarvoor geen leges geheven (mogen) worden.

Deze structurele effecten hebben wij meegenomen in de Kadernota 2025-2028.

Consequentie

Bijstellen van de leges met incidenteel € 206.000 lagere opbrengsten als gevolg van de nieuwe omgevingswet.

Onderhoud valondergrond

Het is gebleken dat valondergronden van speelplekken in de loop der jaren verontreinigd kunnen raken. Het afgelopen jaar hebben wij hiervoor onderzoeken uitgevoerd, de wijze van onderhoud aangepast en valondergronden vervangen. In de eerste helft van 2024 voeren wij nog een groot aantal werkzaamheden uit. Wij willen na deze onderhoudsbeurt alle valondergronden laten onderzoeken op verontreinigen zodat wij de resultaten kunnen betrekken bij het in 2024 op te stellen beheerplan speelvoorzieningen.

Consequentie

De kosten voor dit onderzoek worden geraamd op € 26.750.

Bouwgrondexploitatie

De budgetten in de bouwgrond zijn bijgesteld op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten die zijn gebruikt bij het opstellen van de jaarrekening 2023 (exploitatieopzetten januari 2024). Deze actualisatie zorgt voor per saldo voor een bijraming van de ontwikkelkosten van de complexen in met € 1,2 miljoen. € 1,0 miljoen hiervan betreft een bijraming van aankoopkosten van gronden binnen de bouwgrondexploitatie.

Daarnaast verwachten we in 2024 € 1,6 miljoen meer aan inkomsten te realiseren dan in de primitieve begroting is geraamd. Door de actualisatie verwachten we € 417.185 meer aan winst in 2024 te nemen. De hogere winstverwachting voor 2024 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door verschuivingen in de tijd. Op basis van de uitgifte gronden wordt € 6.117 toegevoegd aan de reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering (gemandateerd aan college). Voor initiatieven die niet voldoen aan de groennorm wordt een bedrag van € 42.500 gestort in de reserve Compensatiefonds groen (gedelegeerd aan college).

Consequentie

Bijstellen budgetten bouwgrondexploitatie met per saldo € 465.802 incidenteel en deze toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen voor € 417.185 (winstneming actualisatie POC), reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering voor € 6.117 en reserve Compensatiefonds groen voor € 42.500.

Kermissen

Elk jaar organiseert de gemeente Bernheze in elke kern een kermis. Bij deze organisatie komen een aantal vraagstukken aan de orde zoals:

- De vergunning, met daarin aspecten zoals veiligheid
- Beschikbaarheid en bereikbaarheid terrein voor de exploitanten

Op advies van VTHV wordt beveiliging ingezet tijdens de kermis Heeswijk-Dinther, Heesch en Nistelrode. Noodzakelijk voor de afgifte van de vergunning.

Door het klimaatadaptiever en vergroenen van de omgeving van de centra in Nistelrode is er minder ruimte beschikbaar voor de kermis. Drie van de 28 attracties worden verplaatst.

Verplaatsen kan binnen het gebied van de kermis.

Dit betekent dat er een aantal aanpassing moeten worden uitgevoerd. Door het verwijderen en/of verplaatsen van een aantal lichtmasten ontstaat er ruimte voor de kermisexploitanten. Om tijdens de kermissen het verkeer goed te begeleiden is het noodzakelijk om een omleiding uit te zetten. De kosten voor een omleiding (bordenplan) zijn hoger dan begroot. Daarnaast zijn de kosten voor onderhoud ook aanzienlijk gestegen. In totaal verwachten wij dat de kosten voor de drie kermissen met € 45.275 incidenteel zullen stijgen.

Consequentie

Bijstellen van de kosten kermissen met incidenteel € 45.275.

Verkoop Dorpshuis Nistelrode

Het Dorpshuis aan de Laar 50 in Nistelrode is verkocht via een gunningsprocedure waarbij rekening is gehouden met de belangen van de gemeente en van de Parochie, De belangen zijn het behoud van het aanzien en de historische waarde van het Dorpshuis. Het Dorpshuis behoudt zijn maatschappelijke functie. De verkoop heeft een incidenteel voordeel van € 341.672,- (verkoopopbrengst minus boekwaarde) tot gevolg en een structureel voordeel van € 16.441,- (vervallen afschrijvingslasten).

Consequentie:

De incidentele opbrengst van € 341.672,- en het structurele voordeel van € 16.441,- verwerken in de begroting 2025.

Aankoop pand De Misse 2 te Heesch

Eind 2023 kochten we het pand De Misse 2 te Heesch (bibliotheek) aan. We hebben het aangekocht tegen het symbolisch bedrag van € 1,-. Bij de bouw van de bibliotheek is door de Stichting een hypotheek afgesloten. Door de voormalige gemeente Heesch is toentertijd besloten de rente en aflossing te subsidiëren. Door deze subsidie heeft de gemeente de volledige bouwkosten gefaseerd gedurende de looptijd van de hypotheek betaald. Vanwege deze subsidieafpraak is met de bibliotheek overeengekomen dat de gemeente de bibliotheek tegen het symbolische bedrag kon aankopen.

Accommodatiebeheer

Het accommodatiebeheer vindt plaats door reguliere formatieplaatsen, begeleid werken en detachering via IBN. De laatste jaren hebben veel mutaties plaatsgevonden tussen de diverse manieren van invulling. We merken dat inzet vanuit AGR-middelen (zoals detachering vanuit IBN) niet altijd lukt vanwege schaarste in aanbod. Dit heeft een financiële structurele consequentie van € 42.429,- tot gevolg waarmee we in de begroting nog geen rekening hebben gehouden.

Consequenties:

Het budget accommodatiebeheer structureel verhogen met € 42.429,-.

Gezonde zorgzame gemeente

Jeugdzorg

In de commissie van 20 februari 2024 informeerden wij over de ontwikkeling kosten tweedelijns jeugdzorg. In 2023 lieten de kosten een forse stijging zien ten opzichte van 2022. Dit was niet terug te leiden naar een reden, maar naar een combinatie van factoren. Zorgaanbieders factureren de geleverde zorg op basis van uurtje/factuurkje. De facturering is maandelijks achteraf. Per 1 april zijn pas twee maanden gefactureerd over 2024. Dit is onvoldoende om conclusies te trekken of kosten stabiliseren, dalen of stijgen. In deze tussentijdse rapportage hebben we de jeugdzorgbudgetten bijgesteld aan de hand van de werkelijke uitgaven 2023, gecorrigeerd met de gemiddelde gehanteerde index van 6,6%. De index voor de geleverde producten door gecertificeerde instellingen is zo'n 30%. Dit betekent een bijstelling van € 1.298.204,- ten opzichte van de primaire begroting.

Daarnaast vindt er een beperkte bijstelling naar beneden plaats op de lumpsumfinanciering jeugdzorg van € 17.305,-. Deze meerkosten dekken we uit de reserve Transities. In 2024 blijven we de ontwikkelingen op de kosten monitoren.

Consequentie:

Het budget jeugdzorg verhogen met incidenteel € 1.280.899,-. De kosten brengen we ten laste van de reserve Transities.

Aanbesteding hulpmiddelen

Via een aanbestedingstraject is de opdracht van de hulpmiddelen (rolstoelen, vervoer- en woonvoorzieningen) gegund aan de leveranciers Medipoint en Kersten. Per 1 april 2024 is het nieuwe contract ingegaan met een looptijd van 6 jaar. De aanbesteding heeft een forse verlaging van de kosten tot gevolg. Voor 2024 schatten we de verlaging van de kosten in op € 186.133,-.

Consequentie:

De budgetten voor hulpmiddelen incidenteel verlagen met € 186.133,-.

Participatiewet

De kosten voor de uitvoering van sociale zaken laten een verlaging zien van per saldo € 158.559,-. Onder meer als het gevolg van een positieve bijstelling van de voorlopige uitkering van het rijk van € 799.300. Daarnaast zien we een stijging van met name de bijstandskosten met € 640.741,-.

Consequentie:

De kosten voor sociale zaken verlagen met € 158.559,-.

Alsnog indexeren van vrijwilligersorganisaties met een budgetsubsidie

Op 19-10-2023 informeerden wij u door middel van een notitie ter informatie over bijstelling van de voorgestelde ombuiging met betrekking tot het niet indexeren van vrijwilligersorganisaties met een budgetsubsidie. Deze organisaties zien we niet als professionele instellingen en de subsidies 2024 zullen we alsnog indexeren met 6,2%, gelijk aan overige vrijwilligersorganisaties. Dit leidt tot een extra kostenpost van € 23.598,-.

Consequentie:

Het budget vrijwilligersorganisaties met een budgetsubsidie verhogen met € 23.598,-

Regeling compensatie energielasten non-profitorganisaties

In 2023 is door de gemeenteraad een incidenteel budget van € 250.000,- beschikbaar gesteld voor compensatie non-profitorganisatie voor stijging van de energielasten voor 2022. We hebben deze regeling inmiddels verlengd voor het jaar 2023. Per 1 april 2024 hebben we inmiddels een bedrag van € 261.000 aan verzoeken liggen waarvan inmiddels is uitbetaald € 173.381,-. De regeling staat nog open tot 1 augustus 2024. De verwachting is dat we een aantal verzoeken voor compensatie zullen ontvangen voordat de deadline voor aanvraag is verstreken. Daarnaast zien we bij een aantal organisaties de hoogte van de compensatie stijgen ten opzichte van 2022. Waarschijnlijk vanwege nieuw afgesloten energiecontracten. We stellen voor het beschikbare budget te verhogen met € 150.000,-.

Consequentie:

Het budget compensatie energielasten non-profitorganisaties te verhogen met € 150.000 en deze verhoging dekken uit de reserve nog nader te bestemmen.

Beschermd wonen

Uw raad heeft in juli 2023 ingestemd met de Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost 2024. Hierin staat ook beschreven de regionale samenwerking op de uitvoering, expertise en toegang van het specialistisch vangnet Beschermd Wonen en Opvang. In het kader van de doordecentralisatie van Beschermd wonen zorgt elke gemeente voor o.a. een stevige lokale basis, een lokaal uitvoeringsprogramma, lokale brede vraagverheldering voor Beschermd wonen en opvang, et cetera. Hiervoor zijn middelen vrijgemaakt waarvan € 200.000,- vanuit het Investeringsfonds Beschermd Wonen. Deze middelen zetten we in om te onderzoeken hoe we tot een tussenvoorziening plus voor jeugdigen kunnen komen. Daarnaast ontvangen we € 783.571,-. Dit budget heeft als doel de Basis op orde brengen (waaronder project AVE) en het opvangen van stijgende kosten Wmo door decentralisatie naar de gemeente.

Consequentie:

De bijdrage van de centrumgemeente Oss van € 983.571,- voor beschermd wonen bestemmen voor het doel waarvoor de middelen beschikbaar zijn gesteld.

Doorwerking niet indexeren subsidies professionele organisaties in 2024

In de programmabegroting 2024 is besloten de nullijn (0% index) te hanteren voor de professionele organisaties in 2024. Dit heeft consequenties voor de dienstverlening van de professionele organisaties. Bij de vaststelling van de programmabegroting sprak de Commissie Maatschappelijke zaken haar zorg uit over de gevolgen van deze omkering. Dit in het licht van stijgende loonkosten en sterke inflatie. Wij gaven toen aan dat we met de organisaties in gesprek zouden gaan of maatwerk nodig is. De 0-indexatie heeft gevolgen voor twee organisaties, nl. de Muzelinck en de bibliotheek.

We stellen voor om de bovenmatige index hoger dan 6,2% (indexatie o.b.v. gemeentelijke begroting 2024) te compenseren tot maximaal 5%. De aanvullende index van 5% geldt structureel vanaf 2024 omdat we een structureel effect willen realiseren voor de organisaties.

Dit resulteert in het volgende voorstel:

Muzelinck

Een extra compensatie toekennen van 5%, zijnde € 7.503,-. Na deze compensatie resteert nog een tekort van € 12.300 o.b.v de ingediende begroting 2024. Muzelinck gaat akkoord met deze gedeeltelijke compensatie over 2024.

Dit omdat zij in 2024 een traject starten om kostprijsberekeningen per product te gaan ontwikkelen. Hiermee kunnen we keuzes maken in de dienstverlening van de Muzelinck.

Bibliotheek

Indien we 0-lijn hanteren heeft de bibliotheek een tekort van € 71.063,-. Dit tekort resteert na het doorvoeren van besparingsmaatregelen door de bibliotheek (tijdschriften voor volwassenen geschrapt, huurbesparing ruimte in Nesterlé en urenbesparing inzet volwassenen). We stellen voor een extra compensatie toe te kennen van 5%, zijnde € 34.473,-. Het resterende tekort is dan € 36.589,-.

Het kabinet wil dat gemeenten volwaardige bibliotheken hebben. Dit betekent een wettelijke zorgplicht vanaf 2026 voor gemeenten. We verwachten dat het rijk voor deze zorgplicht extra middelen beschikbaar gaat stellen. De hoogte van deze middelen is nog niet bekend. In afwachting van deze zorgplicht/extra rijksmiddelen stellen we voor de bibliotheek voor de jaren 2024 en 2025 een extra subsidie toe te kennen van € 36.589,-.

Consequentie:

Muzelinck een extra structurele subsidie toe te kennen van € 7.503,-. De bibliotheek een extra

structurele subsidie toe te kennen van € 34.473 en een incidentele subsidie toe te kennen voor 2024 en 2025 van jaarlijks € 36.589,-.

Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Aanpassing budgetten afval

Binnen afval hebben we te maken met een aantal ontwikkelingen die invloed hebben op de budgetten afval. Deze ontwikkelingen worden veroorzaakt door:

- Lagere tarieven DVO ledigingen rest-, gft-, verzamelcontainers
- Hogere kosten a.g.v. regionale aanbesteding verwerkingstarief gft-afval
- Vergoeding recycling matrassen
- Herstelwerkzaamheden ondergrondse containers

De mutaties binnen het programma afval hebben voor 2024 een incidenteel nadeel van € 32.303 en een structureel voordeel van € 97.875. Voor 2024 betekent dit een voordeel van € 65.572. Dit voordeel zal gestort worden in de reserve afvalstoffenheffing.

Voor de jaren na 2024 zal het structurele voordeel van € 97.875 wegvallen tegen de extra structurele lasten van de inzameling ondergrondse incontinentiecontainers (aangenomen motie niet stoppen met inzameling circa € 91.700). Per saldo zullen bovenstaande ontwikkelingen meegenomen worden in de berekening van kostendeekkende tarieven afvalstoffenheffing 2025.

Consequentie

Bijstellen budgetten afval met € 97.875 structureel voordeel en € 32.303 incidenteel nadeel. Het saldo van € 65.572 voegen we toe aan de reserve afvalstoffenheffing.

Weerbare en veilige samenleving

Implementatie Brabantse Norm Weerbare Overheid

Vanuit het regionale versterkingsplan zijn door het algemeen bestuur van de Taskforce-RIEC Brabant Zeeland gelden beschikbaar gesteld ter versterking van de regionale doekracht in de aanpak van ondermijning. Door de basisteamdriehoek-plus van Maasland (Oss en Bernheze) is een voorstel ingediend om 'de Brabantse Norm Weerbare Overheid' te implementeren binnen de gemeenten Bernheze en Oss. Deze norm heeft tot doel om in gezamenlijkheid de weerbaarheid van de Brabantse overheden te versterken. Dit gezamenlijke basisoniveau heeft als doel dat criminelen in Brabant en Zeeland overal dezelfde behandeling krijgen, oftewel dat de dijken even hoog zijn en waterbedeffecten worden voorkomen. Het streven is om in 2025 volledig uitvoering te

geven aan de Brabantse norm. Hiervoor heeft de gemeente Bernheze een incidenteel bedrag van € 105.000 in 2024 toegekend gekregen voor de implementatie van de norm in basisteam Maasland. Met dit incidentele geld is een projectleider aangetrokken die in 2024 aan de slag gaat met de uitvoering van dit project in Bernheze en Oss om zo de weerbaarheid verder te versterken. Inmiddels is 80% van de subsidie al ontvangen.

Consequentie

Bijstellen van zowel lasten als baten Taskforce-RIEC met een bedrag van € 105.000 incidenteel.

Bibob-beleid

In het bestuursprogramma 2022-2026 is opgenomen dat we voor 1 januari 2025 willen voldoen aan de Brabantse norm weerbare overheid. Het doel hiervan is de weerbaarheid van de Brabantse overheden te versterken op het gebied van ondermijning. Één van de instrumenten hierbij is de actualisatie van het Bibob beleid. Het toepassingsbereik van het nieuwe beleid is uitgebreid met:

- Beschikkingen op grond van gemeentelijke verordeningen, waarin een Bibob-toets verplicht is gesteld;
- Beschikkingen op grond van de Omgevingswet (wijziging omgevingsplan op aanvraag, een omgevingsplanactiviteit, een bouwactiviteit en een milieubelastende activiteit);
- Overheidsopdrachten (aanbestedingen);
- Vastgoedtransacties;
- Subsidies.

Het aangescherpte beleid vraagt om extra personele inzet van 0,5fte. Voor 2024 betekent dit een bedrag van € 20.000. De structurele uitbreiding zal betrokken worden bij de begroting 2025.

Consequentie

Verhogen personeelslasten met incidenteel € 20.000 ten behoeve van Bibob-beleid

Kosten HoKaZo

Stichting HoKaZo verzorgt voor ons de tijdelijke opvang van huis- en hobbydieren die op straat zwerven. Deze kosten zijn gestegen. Oorzaken hiervan zijn de gestegen inkooprijzen, toegenomen medische kosten en hogere personele lasten vanwege het toenemend aan op te vangen dieren. Voor 2024 betekent dit een extra kostenpost van € 20.764. Vanaf 2025 verwachten we een structurele kostenverhoging. Dit zal betrokken worden bij de begroting 2025.

Consequentie

Bijstellen bijdrage aan HoKaZo met incidenteel € 20.764.

Dienstverlening en sterke organisatie

Opbrengsten uit piek reisdocumenten (2024-2028)

Als gevolg van de reisdocumentenpiek zullen de inkomsten met circa € 40.000,- structureel toenemen over de periode 2024-2025. Voor de periode 2026-2028 zullen deze stijgen naar circa € 100.000.

Consequentie

Bijstellen van de structurele legesopbrengsten reisdocumenten met € 40.000.

Regeling vervroegd uittreden (RVU)

In de CAO gemeenten is opgenomen dat collega's gebruik kunnen maken van een RVU-regeling. Bij de RVU-regeling nemen medewerkers ontslag en volgt er een (maandelijkse) ontslagvergoeding die de ex-medewerker in staat stelt om te overbruggen tot aan de AOW-leeftijd. Aangezien de ex-medewerker in die periode geen activiteiten/prestaties voor de gemeente verricht, maar de werkzaamheden die worden achtergelaten wel dienen te worden uitgevoerd, dient op basis van het Besluit begroting en verantwoording een voorziening getroffen te worden voor de financiële verplichting die de gemeente tegenover de ex-medewerker en de fiscus heeft op basis van deze regeling. Dat betekent voor alle jaren tot aan de AOW-leeftijd. Hiermee ontstaat tevens de financiële ruimte om de achtergelaten vacature op te kunnen vullen teneinde de werkzaamheden uit te voeren.

In Bernheze maken sinds 1-1-2024 inmiddels 5 medewerkers gebruik van de RVU. Dit betekent dat de gemeente een voorziening moet treffen van € 83.970,-. De huidige RVU regeling loopt tot en met 2025. Afhankelijk van of collega's die hiervoor in aanmerking komen in 2025 hier gebruik van gaan maken dient de voorziening in 2025 nog verhoogd te worden. De voorziening moet de toekomstige verplichtingen afdekken.

De maandelijkse kosten worden ten laste van de voorziening gebracht en vragen daardoor geen exploitatieruimte meer.

Consequentie:

Vorming van een voorziening Regeling vervroegd uittreden voor een bedrag van € 83.970,-.

Waardeoverdracht pensioen voormalige wethouder

Een voormalige wethouder kan verzoeken om de waarde van zijn pensioen over te dragen naar een ander pensioenfonds of naar een nieuwe werkgever omdat hij of zij bij een nieuwe werkgever is begonnen. Op het moment van overdracht wordt de overdrachtswaarde berekend. Deze kan naar boven of naar beneden afwijken van de opgebouwde voorziening door de gemeente.

Het tekort op de opgebouwde voorziening € 38.788 leidt tot een eenmalige last in de exploitatie.

Consequentie:

Kosten waardeoverdracht pensioen voormalige wethouder € 38.788.

Ophoging knelpuntenpot

Het huidige functieboek is verouderd en de verwachting is dat herwaarderingen in de nabije toekomst niet meer mogelijk zijn. Vanuit de CAO is geadviseerd om bij herziening van het functieboek, te kiezen voor HR21. Om te komen tot een nieuw functiewaarderingssysteem is onderzoek en uitvoering nodig, door interne collega's maar ook begeleiding en waardering door een externe partij. De verwachte kosten hebben we gedekt uit het budget knelpuntenpot. Hiermee is de knelpuntenpot nagenoeg leeg, terwijl voor de rest van het jaar het jaar mogelijk nog knelpunten in de organisatie ontstaan. Om voor deze mogelijk toekomstige organisatorische knelpunten dekking te hebben is het nodig hiervoor de knelpuntenpot met € 50.000 aan te vullen.

Consequentie

Ophogen van de knelpuntenpot met incidenteel € 50.000.

Ophoging budget werving en selectie

De huidige arbeidsmarkt blijft grillig en blijft aandacht vragen van de organisatie om voldoende mensen met de juiste kennis en kunde binnen te halen. Tegelijkertijd vragen CAO en wetwijzigingen zoals de wet DBA extra aandacht van de organisatie bij de inzet van zzp-ers en inhuur van extern personeel. Dergelijke ontwikkelingen maken het niet altijd makkelijk voldoende gekwalificeerd personeel te vinden. Hierdoor worden er steeds vaker selectie & wervingsbureau's ingezet om alsnog de juiste mensen te vinden in de arbeidsmarkt. De kosten hiervan monitoren we uitvoerig en mochten we verder uit de pas lopen dan wordt dit benoemd bij de tweede tussenrapportage.

Om ook voor jonge high-potentials als werkgever interessant te blijven gaat de gemeente Bernheze aansluiten bij het traineeship van de provincie Noord-Brabant genaamd 'toekomst van Brabant'. Hierbij worden jong hoogopgeleide mensen door de provincie geselecteerd en gescreend. Voor een periode van 3x8 maanden zullen 3 trainees opdrachten binnen de gemeente Bernheze gaan vervullen. De salariskosten van deze trainee's zullen ten laste komen van de zogenaamde flexibele schil. De incidentele aansluitingskosten ten behoeve van de werving en selectie die de provinciën Noord-Brabant voor ons uitvoert komen ten laste van de gemeente Bernheze.

Consequentie

Ophogen van de post werving & selectie met € 50.000.

Installatie en kennismaking nieuwe burgemeester

Op 24 januari is onze nieuwe burgemeester geïnstalleerd. De installatie en kennismaking met inwoners, bedrijven en ambtenaren brengt circa € 25.000,- aan kosten met zich mee.

Consequentie

De begroting aanpassen met incidenteel € 25.000 voor de kosten van de installatie en kennismaking van de burgemeester.

Nieuw communicatiemiddel: Narrowcasting

In onze communicatievisie is (onder andere) opgenomen dat we in 2024 inzetten op de verder doorontwikkeling van nieuwe communicatiemiddelen en -kanalen. Eén van de instrumenten die we in gaan zetten om de communicatie met onze inwoners en bedrijven te verbeteren en de betrokkenheid te vergroten is narrowcasting. De incidentele kosten bedragen € 10.700. Hiervoor komen er schermen in de publiekhal van het gemeentehuis en in de gemeentelijke sporthallen. De structurele lasten worden gedekt binnen bestaande budgetten.

Consequentie

De kosten van de schermen in de publiekshal bedragen € 10.700 incidenteel.

Financiën

Vennootschapsbelasting 2024

Op basis van de voorlopige aanslag 2024 betalen we voor de vennootschapsbelasting een bedrag van € 401.240,-. Dit betreft vnl. het fiscale resultaat van de bouwgrondexploitatie.

Consequentie

De post vennootschapsbelasting ophogen met € 401.240,-.

Uitkomsten september- en decembercirculaire gemeentefonds

In de begroting 2024 hebben we de uitkomsten van de meicirculaire 2023 verwerkt. Daarna ontvingen we nog de september- en decembercirculaire. Over de uitkomsten van de circulaire informeerden wij u op respectievelijk 5-10-2023 en op 18-1-2024 met een notitie ter informatie. Per saldo leiden deze circulaire tot een netto-bijstelling van € 1.028.366,-. Deze positieve bijstelling is vnl. het gevolg van bijstelling van het accres voor de loon- en prijsontwikkeling en mutaties als gevolg nieuwe definities van maatstaven.

Consequentie

De netto-inkomsten van € 1.028.366,- verwerken

Renteomslag

Ultimo 2023 hebben we een lening afgelost. Hierover informeerden wij uw raad in de 2de Tussentijdse rapportage 2023. Met dit rentevoordeel van € 306.758,- hebben we in de begroting 2024 nog geen rekening gehouden, maar wel al meegenomen als structureel voordeel in de kadernota 2025-2028. Daarnaast geeft de voorlopige liquiditeitsprognose 2024 een gemiddeld saldo van de schatkist van 14,7 miljoen euro over 2024. Bij een gemiddelde rente van 3,9% (o.b.v. rentepercentage over het 1ste kwartaal 2024) geeft dit een te ontvangen rente van € 574.309,- over het jaar 2024. De omslagrente moeten we volgens het Besluit begroting en verantwoording aan de taakvelden toerekenen op basis van de boekwaarde van investeringen per 1-1-2024. Per saldo geeft de renteomslag een voordeel in de exploitatie van € 881.067,-.

Consequentie

De renteomslag geeft een incidenteel voordeel van € 881.067,-.

Opbrengsten belastingen en heffingen 2024

OZB en Rioolheffing

In 2023 hebben wij bij de 2^e tussentijdse rapportage 2023 de opbrengsten OZB en riolering fors naar beneden bijgesteld. Deze wijziging was gebaseerd op actuele woz waarden en verwachtte en gerealiseerde opbrengsten in 2023. Met deze waarden uit 2023 hebben wij ook de tarieven voor 2024 bepaald (waren bij de opmaak en vaststelling van de begroting 2024 nog niet bekend). Deze wijziging heeft nog niet geleid tot aanpassing van de opbrengsten OZB en riolering voor 2024. De opbrengst OZB in 2024 worden € 224.939 lager. De opbrengst rioolheffing worden € 77.636 lager en worden gedekt uit de voorziening riolering (gesloten financiering).

In de kadernota 2025 is rekening gehouden met deze bijstelling.

Toeristenbelasting

Voor 2023 wordt rekening gehouden met een opbrengst van € 224.000 aan toeristenbelasting. Deze belastingen worden in 2024 opgelegd en geïnd. Voor 2024 willen met eenzelfde opbrengst rekening houden. Dit betekent dat wij de opbrengsten 2024 met incidenteel € 52.000 kunnen verhogen. Daarnaast is er begin 2024 een areaal onderzoek geweest na te vorderen bedragen. Hier worden ook voordelen uit verwacht. De exacte omvang is nog niet helemaal duidelijk maar kan ook een structureel effect krijgen. Dit willen wij bij de 2^e tussentijdse rapportage 2024 bekijken.

Consequentie

- Bijstellen van de opbrengsten OZB met € 224.939 nadeel.
- Bijstellen van de opbrengsten Rioolheffing met € 77.636 nadeel en deze te dekken uit de voorziening riolering
- Bijstellen van de opbrengsten toeristenbelasting met incidenteel € 52.000 voordeel

Wijziging bijdrage BSOB 2024 als gevolg van 1e BW 2024

De 1e BW 2024 van de BSOB laat een nadeel zien van € 2.312.810. Hierin zijn de o.a. volgende zaken opgenomen:

- DVO Dommelvallei
  - aansluiting van de Dommelvallei bij BSOB per 1 januari 2024 leidt tot een voordeel voor de zittende deelnemers (minder meerkosten)
- CAO 2024 en prijsindex
  - de nieuwe CAO en prijsstijgingen leiden tot een kostenstijging
- Proceskostenvergoeding
  - als gevolg van het grote aantal bezwaren zien we ons geconfronteerd met aanzienlijk hogere proceskostenvergoedingen

Het aandeel Bernheze in de 1e BW 2024 is € 35.322 nadelig. De kosten waren hoger geweest (ca € 70.000) zonder DVO Dommelvallei.

Consequentie

Bijstellen van de bijdrage aan de BSOB met incidenteel € 35.322 nadeel.

Kredieten

Afsluiten krediet Inrichting openbare ruimte Weijen-west Nistelrode

Dit krediet is opengesteld om verbeteringen door te voeren in de wijk Weijen- west in Nistelrode. Deze behoefte kwam voort uit burgerparticipatie. Met deze middelen zijn diverse verbeteringen doorgevoerd aan groenvakken en is de toegankelijkheid verbeterd door verhardingen op te knappen. Dit project is afgerond met een overschot van € 7.019,-. Dit krediet kan worden afgesloten. De afschrijvingslasten dalen hierdoor met structureel € 400,-.

Afsluiten krediet Opstellen groenstructuur- en lanenplan

In de afgelopen jaren is gewerkt aan het Groenstructuurplan. Dit is in december 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Dit project is afgerond met een overschrijding van € 2.778,-. Deze overschrijding komt door extra aanpassingsronden aan de groenstructuurkaarten en de tekst van het plan. Dit krediet kan worden afgesloten. Deze overschrijding is al verwerkt in het resultaat van de jaarrekening 2023.

Afsluiten krediet Audiovisuele voorzieningen raadzaal

Dit krediet is aangevraagd en gebruikt voor de vervanging van de audiovisuele voorzieningen van de raadzaal. Deze vervanging is conform verwachting en binnen de begroting gerealiseerd (onderschrijving € 1.218). We stellen dan ook voor om dit krediet af te sluiten. De afschrijvingslasten dalen hierdoor met structureel € 305.

Afsluiten krediet Programmatuur digitaal vernietigen

Dit krediet is aangevraagd en gebruikt voor het realiseren van een oplossing voor het conform archiefwet beheren van de momenteel in Verseon aanwezige gegevens. De hiertoe benodigde programmatuur is aangekocht en geïnstalleerd. We stellen dan ook voor om dit krediet af te sluiten. Deze overschrijding is al verwerkt in het resultaat van de jaarrekening 2023.

Afsluiting krediet vervanging toplaag kunstgrasveld VV HVCH (2022)

In 2022 renoveerden we de toplaag van het kunstgrasveld van HVCH. Dit project is op interactieve wijze met de club opgepakt en binnen de planning afgewerkt. In verband met een tegenvaller in de beschikbaar gestelde BOSA subsidie, is er een budgetoverschrijding van € 6.380,- wat resulteert in € 251 hogere afschrijvingslasten.

Afsluiten krediet gemalen en overstortmeters

De werkzaamheden zijn afgerond met kleine overschrijding van € 1.236 en worden gedekt uit de voorziening riolering. Deze overschrijding is al verwerkt in het resultaat van de jaarrekening 2023.

Afsluiten kredieten	Begroot	Werkelijk	Saldo	Mutatie afschrijvingslasten
Inrichting openbare ruimte Weijen-west Nistelrode	83.000	75.981	7.019	-400
Opstellen groenstructuur- en lanenplan	30.000	32.778	-2.778	0
Audiovisuele voorzieningen raadszaal	140.000	138.782	1.218	-305
Programmatuur digitaal vernietigen	15.000	16.095	-1.095	0
Vervanging toplaag kunstgrasveld VV HVCH	357.500	363.880	-6.380	251
Gemalen en overstortmeters	85.000	86.236	-1.236	0